

Miehet vs. naiset jääkiekon urheilu-uutisoinnissa

22.6.2022

Anna-Rosa Eerikäinen

rosa.a.eerikainen [a] utu.fi

Digitaalinen kulttuuri

Turun yliopisto

Kuva 1. Miesleijonien uutisoitiin taistelleen itsensä upeasti historialliseen talviolympia-kultaan.

Kuvakaappaus MTV Uutisten artikkelista 19.4.2022. Kuva: Jussi Nukari.

Kuva 2. Naisleijonat saavuttivat pronssia, mutta heidän yhteydessään uutisointi keskittyi enemmän muuhun kuin itse urheiluasuoritukseen. Kuva: Yle Uutiset 23.4.2022, EPA-EFE.

Naisten ja miesten urheilun arvokisojen tai ylipäätään urheilusuoritusten uutisoinnissa on nähty vuosien varrella runsaasti eroja. Samaan aikaan, kun miehiä kuvaillaan sankareiksi, voittamattomiksi ja vahvoiksi urheilijoiksi, on naisista uutisoitu keskittyen heidän rooleihinsa esimerkiksi perheenäiteinä. Esiin on nostettu myös naisten urheilun heikkotasoisuus miehiin verrattuna. (Turtiainen 2022.) Miesten urheilua tuodaan myös enemmän esille mediassa naisurheilijoihin verrattuna. Tätä näkökulmatekstiäni varten olen vertaillut Suomen miesten ja naisten jääkiekkomaajoukkueita koskevaa uutisointia vuoden 2022 talviolympialaisissa. Havainnollistan muutaman konkreettisen esimerkin kautta, miten eri tavalla joukkueiden menestyksestä uutisoitiin.

Naisten asemasta urheilussa

Naisurheilijoilla ja heidän urheilumenestyksensä toissijaisuudella on pitkä jatkumo urheilu-uutisoinnin historiassa. Naisten urheilun mediahuomio on vuosikaudet kalvennut miesten urheilun rinnalla ja naisten urheiluun liittyvässä uutisoinnissa on keskitytty usein kaikkeen muuhun kuin urheilijoiden suorituksiin tai urheilumenestykseen. (Cooky et al. 2021; Turtiainen 2021.)

Cheryl Cooky kirjoittaa artikkelissaan *One and Done: The Long Eclipse of Women's Televised Sports, 1989–2019*, että valtamediassa urheilusisällöt on rakennettu pääasiassa tiettyjen miesten urheilulajien ympärille tavalla, joka ei toistu naisten urheilulajien kohdalla (Cooky et al. 2021).

Riikka Turtiaisen (2022) mukaan naisten urheilu on jatkuvassa noidankehässä, millä hän tarkoittaa, että koska miehillä on enemmän medianäkyvyyttä kuin naisten joukkueilla, myös taloudellisesti merkittävät sponsorit ja fanit ovat lähtökohtaisesti kiinnostuneempia miesten urheilusta. Barbara Drinkwater (2000) kirjoittaa puolestaan kirjassaan *Women in Sport*, että naiset on nähty pitkään heikompana sukupuolena, eivätkä he ole olympiakisojen historiassa saaneet ”turvassa pysyäksään” osallistua urheilulajeihin, joissa fyysinen kunto sekä ruumillinen kosketus ovat olleet läsnä (ks. myös Hargreaves 1994; Vertinski 1994).

Erot miesten ja naisten jääkiekkjoukkueiden kisamenestyksen uutisoinneissa

”Leijonat loppuotteluun toista kertaa olympiahistoriassa! Välierästä muodostui todellinen puolustustaistelu yllättäjä Slovakiaa vastaan.”

Yllä olevan uutisotsikon muotoilivat Ylälle Mika Halonen ja Jussi Saarinen (2022), kun Suomen miesten jääkiekkjoukkue pääsi olympialaisten finaaliin. (Yle Uutiset 18.2.2022) Itse artikkelissa keskitytään miesten joukkueen upeaksi kutsuttuun suoritukseen ja voittojen historiaan sekä kerrotaan yksityiskohtaisesti pelin kulusta. Ossi Karvonen (2022) puolestaan kirjoittaa MTV Uutisten artikkelissaan ”Kellonajat ylös! Näin Leijonat jatkaa kultajahtia olympialaisissa”, miten Leijonat varmistivat paikkansa kultaotteluun ja kertoo finaalin aikataulun. (MTV Uutiset 14.2.2022.) Kyseisissä artikkeleissa keskitytään siis hyvin vahvasti itse jääkiekkoon sekä joukkueen menestykseen talviolympialaisissa.

Naisten jääkiekkjoukkueen olympiaturnaukseen liittyviä uutisartikkeleita on puolestaan otsikoitu esimerkiksi seuraavasti: ”Asenteissa naisten jääkiekkoon on valtavasti korjattavaa, sanoo Ismo Lehkonen – Kanadan ja USA:n tähdet vastasivat, kuuluuko laji olympialaisiin” (Yle Uutiset 17.2.2022) ja ”Mitali tuli! Naisleijonat nousi kohujen keskeltä upeaan loppuhuipennukseen.” (MTV Uutiset 16.2.2022). Molemmissa artikkeleissa keskitytään vähemmän itse urheilusuoritukseen ja enemmän siihen, mitä joukkueen ympärillä tapahtui kisojen aikana. Yle Uutisten artikkelissa tuodaan esiin kulttuurisia asenteita naisten jääkiekkoa kohtaan vertaillen tilannetta miehiin, kun taas MTV Uutisten artikkeli mainitsee naiskiekkoilijoiden saavuttaneen pronssia joukkuetta koko talviolympialaisten ajan ympäröineestä kohusta huolimatta.

Kohulla viitattiin maalivahti Noora Rädyn jättämiseen pois olympialajjoukkueesta sekä joukkueen päävalmentaja Pasi Mustosen kotiinlähtöön kesken kisojen. Kyseisen mediakohun yhteydessä spekulointiin Rädyn ja Mustosen keskinäisten välien vaikutuksella poisjäänteihin, koska heidän ”yhteenottojaan” on puitu julkisuudessa aikaisemminkin. (MTV Uutiset 1.2.2022; MTV Uutiset 4.2.2022). Näissä artikkeleissa ei siis käsitelty juurikaan itse jääkiekkoa tai joukkueen menestystä kuten miesten kohdalla. Sen sijaan keskityttiin ihmisten välisten suhteiden puimiseen ja siihen, miten jääkiekko on tapana kehystää ”miesten lajiksi”. Vaikka naisten jääkiekkjoukkueen kisataipaleesta siis uutisoitiinkin miesten joukkueen rinnalla, liittyivät uutiset itse urheilusuorituksen sijaan tässä tapauksessa joko siihen, kuinka paljon heikommassa asemassa naisjääkiekkoilijat ovat miehiin verrattuna tai kaukalon ulkopuoliseen draamaan joukkueen ympärillä.

Urheilun sanotaan olevan avointa kaikille, mutta vaikka elämme vuotta 2022 naisurheilijat löytävät usein itsensä hyvin erilaisen uutisoinnin keskeltä kuin miesurheilijat. Tätä näkökulmaani varten vertasin Suomen miesten ja naisten jääkiekkjoukkueisiin liittyvää uutisointia talviolympialaisten

aikana. Ero on selvä: naisten joukkuetta koskevissa uutisoinneissa keskityttiin ulkourheilullisiin asioihin joukkueen ympärillä sekä asenteisiin naisjäähkiekkoilijoita kohtaan urheilijoina. Miesten joukkueeseen liittyvät uutiset sen sijaan käsittelivät sankarillisuutta, hyviä pelisuorituksia ja historiallista finaalia. Auki jäävä kysymykseni kuuluukin: Koska saavutamme ajan, jolloin naiset ja miehet voivat urheilla tasavertaisesti eikä urheilumenestyksestä uutisointia ole tarve kehystää toisistaan poikkeavilla tavoilla?

Lähteet

Cooky, Cheryl, LaToya D. Council, Maria A. Mears & Michael A. Messner. 2021. "One and Done: The Long Eclipse of Women's Televised Sports, 1989–2019." *Communication & Sport* 9 (3): 347–71. <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/21674795211003524>

Drinkwater, Barbara L. 2000. *Women in Sport*. Oxford: Blackwell Science.
https://utuvolter.fi/permalink/358FIN_UTUR/1cgjm0n/alma9922053330405971

Yle Urheilu 18.2.2022. Halonen, Mika & Jussi Saarinen. 2022. "Leijonat loppuotteluun toista kertaa olympiahistoriassa! Välierästä muodostui todellinen puolustustaistelu yllättäjä Slovakiaa vastaan." <https://yle.fi/urheilu/3-12323379>

Yle Uutiset 17.2.2022. Halonen, Mika, Sammy Väisänen & Sari Sirkkiä. 2022. "Asenteissa naisten jääkiekkoon on valtavasti korjattavaa, sanoo Ismo Lehtonen – Kanadan ja USA:n tähdet vastasivat, kuuluuko laji olympialaisiin." <https://yle.fi/urheilu/3-12321324>

Hargreaves, Jennifer. 1994. *Sporting Females. Critical issues in the history and sociology of women's sport*. London: Routledge.

MTV Uutiset 1.2.2022. Hämäläinen, Tuomas. 2022. "Noora Rädyltä tiukka ulostulo: "Mulla on sellainen fiilis, että tulee vielä huikea kevät."" <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/noora-radylta-tiukka-ulostulo-mulla-on-sellainen-fiilis-etta-tulee-viela-huikea-kevat/8344868#gs.ybkaxm>

MTV Uutiset 14.2.2022. Karvonen, Ossi. 2022. "Kellonajat ylös! Näin Leijonat jatkaa kultajahtia olympialaisissa." <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/kellonajat-ylös-nain-leijonat-jatkaa-kultajahtia-olympialaisissa/8354902#gs.s4wd23>

MTV Uutiset 4.2.2022. Karvonen, Ossi. 2022. "Näin Pasi Mustosen iso ratkaisu eteni – "Tilaisuus oli hyvin tunteellinen"". <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/nain-pasi-mustosen-iso-ratkaisu-eteni-tilaisuus-oli-hyvin-tunteellinen/8347332#gs.ybkapi>

MTV Uutiset 16.2.2022. "Mitali tuli! Naisleijonat nousi kohujen keskeltä upeaan loppuhuipennukseen.". <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/mitali-tuli-naisleijonat-nousi-kohujen-keskelta-upeaan-loppuhuipennukseen/8357084#gs.s4ug60>

Turtiainen, Riikka. 2022. "Naisten urheilun medianäkyvyyden muutoksia." Urheilun etiikka ja moraali. Suomalaiset Historiapäivät 2022, 4.2.2022. YouTube-video. https://www.youtube.com/watch?v=_DRium7EbTY&t=6407s

Turtiainen, Riikka. 2021. ""Unity in Diversity" – The varying media representations of female Olympic athletes". Julkaisussa Olympic and Paralympic Analysis 2020: Mega events, media, and the politics of sport, toimittaneet Jackson, Daniel, Bernstein, Alina, Butterworth, Michael, Cho, Younghan, Sarver Coombs, Danielle, Devlin, Michael & Onwumechili, Chuka. The University of Texas at Austin. Center of Sports Communication & Media. Moody College of Communication. <https://olympicanalysis.org/section-2/unity-in-diversity-the-varying-media-representations-of-female-olympic-athletes/>

Vertinsky, Patricia A. 1994. "Gender relations, women's history and sport history: a decade of changing enquiry, 1983– 1993." *Journal of Sport History* 21 (1): 1– 24.